

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

รายงานการประชุม

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.)

ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐

วันศุกร์ที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุม ๓๐๑ อาคารบัญชาการ ๑ ชั้น ๓ ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. นายวิชณุ เครืองาม
รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
นายสุวัจน์ ทัศนัยธรรม	รองประธานกรรมการ
๓. ปลัดกระทรวงยุติธรรม
นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ	กรรมการ
๔. ปลัดกระทรวงการคลัง
นายพนิต ธีรพงศ์ (ผู้แทน)
ที่ปรึกษากฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงมหาดไทย
นายโสภณ สุวรรณรัตน์ (ผู้แทน)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๖. ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
นางสาววิไลลักษณ์ ชูสีวัฒนกุล	กรรมการ
๗. อัยการสูงสุด
นายเดชอดม วีระวานิช (ผู้แทน)
อธิบดีอัยการ สำนักงานนโยบาย ยุทธศาสตร์และงบประมาณ	กรรมการ
๘. เจ้ากรมพระธรรมนูญ
พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์ (ผู้แทน)
รองเจ้ากรมพระธรรมนูญ	กรรมการ
๙. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
พลตำรวจโท วิทยา ประยงค์พันธุ์ (ผู้แทน)
ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (งานกฎหมายและสอบสวน)	กรรมการ

๑๐.	เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา นายวรรณชัย บุญบำรุง (ผู้แทน) รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๑๑.	เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ นายสรรเสริญ พลเจียก	กรรมการ
๑๒.	เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน นายสุนทร พลไตร (ผู้แทน) ผู้อำนวยการส่วนข้อมูลคดีและมาตรการพิเศษทางกฎหมาย	กรรมการ
๑๓.	เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด นางนฤมล ช่วงรังษี (ผู้แทน) รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	กรรมการ
๑๔.	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นางชุตินาฏ วงศ์สุบรรณ (ผู้แทน) รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑๕.	เลขาธิการคณะรัฐมนตรี นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส	กรรมการ
๑๖.	เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง นายไกรรัช เญยวิจิตร	กรรมการ
๑๗.	เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม นายอริคม อินทุภูติ	กรรมการ
๑๘.	เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา หม่อมราชวงศ์ ประเดิมสวัสดิ์ สวัสดิวัตน์ (ผู้แทน) ผู้อำนวยการกองบริการ	กรรมการ
๑๙.	นายกสภาทนายความ ว่าที่ร้อยตรี ถวัลย์ รุยาพร	กรรมการ
๒๐.	ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม นายธวัชชัย ไทยเขียว รองปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๒๑.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน นางสาวศมนรัตน์ จันทน์จำลอง ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม	กรรมการ
๒๒.	ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ นางวิยดา โชติรัตน์ศิริ ที่ปรึกษาสำนักงานงบประมาณ	กรรมการ
๒๓.	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารงานยุติธรรมระหว่างประเทศ นายกิตติพงษ์ กิตยารักษ์	กรรมการ
๒๔.	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกระบวนการยุติธรรม ศาสตราจารย์ สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล	กรรมการ
๒๕.	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย ศาสตราจารย์ อุดม รัฐอมฤต	กรรมการ

๒๖. คณบดีคณะนิติศาสตร์หรือเทียบเท่า สถาบันการศึกษาของรัฐ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาติรี เรืองเดชณรงค์
คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	กรรมการ
๒๗. คณบดีคณะนิติศาสตร์หรือเทียบเท่า สถาบันการศึกษาของเอกชน
รองศาสตราจารย์พรชัย สุนทรพันธุ์
คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	กรรมการ
๒๘. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายวัลลภ นาคบัว	เลขานุการ
๒๙. รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
นางศิวากร คุรัตน์เวช	ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๐. รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
นางสาวนันท์ศรี เตพดลไชย	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายถาวร พรหมมีชัย	สำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๒. นายมนตรี ชุนพิทักษ์	สำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๓. ดร.เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
๔. นายภวินท์ คุรุรัตน์	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
๕. นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม	บริษัท ธนาร์กซ์ พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด
๖. นายฉัตรวิชัย เสริมดำรงศักดิ์	บริษัท ธนาร์กซ์ พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด
๗. นายสุรกิจ เมืองแก้ว	บริษัท ธนาร์กซ์ พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด
๘. ดร.พีสุภา หวังเจริญรุ่ง	กระทรวงการคลัง
๙. นายอุทัย ไสยสาส์	สภาพนายความ
๑๐. นางสาวบังอร ประทุมวัน	สภาพนายความ
๑๑. นายประสาร มหาสิทธิ์ระกุล	กรมคุมประพฤติ
๑๒. นางแพรทิพย์ แสงวัฒนะ	กรมคุมประพฤติ
๑๓. นายภราดร บุญจันทร์คง	กรมคุมประพฤติ
๑๔. นายจรัส รื่นจินดา	กรมคุมประพฤติ
๑๕. พันโท ปณต แสงทับทิม	สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
๑๖. นายประกายฉัตร ขอบไพบูลย์	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
๑๗. นายจิรัฏฐ์ สถาปัตยกรรมศาสตร์	กระทรวงยุติธรรม
๑๘. นางนรินทิพย์ ศิริวาณิชย์	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๙. นางสาวดวงหทัย แนวพนิช	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒๐. นายชาติรี จันทร์เพ็ญ	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒๑. นายดนุพล ชื่นอารมณ	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒๒. นายสายชล ยังรอด	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒๓. พันตำรวจตรี ขวัญสกล เจนการ	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒๔. นายไชยสุวัฒน์ ฤกษ์เงิน	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒๕. นางสาวปริยานุช สันติวงษ์	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒๖. นางสาวกมลชนก ดุริยประกิจ	สำนักงานกิจการยุติธรรม

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานกรรมการได้แจ้งต่อที่ประชุมว่า คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงาน ยุติธรรมแห่งชาติ เป็นคณะกรรมการกลางชุดเดียวที่บูรณาการการทำงานขององค์กรในกระบวนการยุติธรรม ทั้งหมด ประกอบด้วย ตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์ บังคับคดี นักวิชาการ และทนายความซึ่งเป็นภาคเอกชน รวมไปถึงระบบยุติธรรมของทหาร คือ กรมพระธรรมนูญ ด้วยเจตนามุ่งหวังให้กระบวนการยุติธรรมมีเวทีพบปะ พูดคุยกัน โดยไม่ไปแทรกแซงการปฏิบัติงาน แต่เป็นการพิจารณาร่วมกันในเรื่องงบประมาณ บุคลากร ปัญหา อุปสรรคของประเทศที่เกิดขึ้น เพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้รับไปดำเนินการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

เนื่องจากเป็นการประชุมครั้งแรกของปีงบประมาณ ๒๕๖๐ และวาระการดำรง ตำแหน่งของกรรมการท่านเดิมจากสถาบันการศึกษาภาครัฐ ได้แก่ คณบดีคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ และสถาบันการศึกษาภาคเอกชน ได้แก่ คณบดีคณะนิติศาสตร์ปริทัศน์ พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิตย ได้หมดวาระลงเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ จึงได้มีการคัดเลือกคณบดีคณะนิติศาสตร์จาก สถาบันการศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน เป็นกรรมการใน กพยช. สำหรับคณบดีคณะนิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาของภาครัฐ ได้แก่ คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณบดีคณะนิติศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาของภาคเอกชน ได้แก่ คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

มติที่ประชุม รับทราบผลการคัดเลือกคณบดีคณะนิติศาสตร์ภาครัฐและภาคเอกชนเป็นกรรมการ ในคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งต่อที่ประชุมว่า รายงานการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ที่ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดส่งไปยังคณะกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ นั้น ไม่มีกรรมการท่านใดขอแก้ไขรายงานการประชุม จึงขอให้ที่ประชุมรับรองรายงาน การประชุม

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ ผลการดำเนินการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงาน ยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.)

ฝ่ายเลขานุการได้รายงานความคืบหน้าการดำเนินการตามมติ กพยช. ในคราวการ ประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ โดย กพยช. มอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการ จำนวน ๖ เรื่อง ดังนี้

๑. กรอบการวิจัยด้านการพัฒนากระบวนการยุติธรรม ที่ประชุมได้มีมติมอบหมาย ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอกรอบการวิจัยด้านพัฒนากระบวนการยุติธรรม ๖ ด้าน ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา เพื่อให้ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงบประมาณใช้เป็นแนวทางการจัดสรรงบประมาณด้าน การวิจัยของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมต่อไป ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๐

/เห็นชอบ...

เห็นชอบกรอบการวิจัยด้านการพัฒนากระบวนการยุติธรรมตามที่ กพยช. เสนอ และให้ กพยช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแนวทางหรือรูปแบบที่จะนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยตามกรอบดังกล่าวบูรณาการการดำเนินการให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม รวมทั้งรับความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ สามารถสรุปความเห็นของส่วนราชการต่อกรอบการวิจัยในแต่ละด้านได้ดังนี้

๑.๑ กรอบที่ ๑ การวิจัยสำรวจความจำเป็นและความต้องการนวัตกรรมทางกฎหมายให้สอดคล้องและเหมาะสมกับพลวัตทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป มีความเห็นจากส่วนราชการ ดังนี้

๑.๑.๑ สำนักงาน ป.ป.ท. เห็นควรเพิ่มเติมเรื่องของกฎหมายที่มีความซ้ำซ้อนเป็นภาระ ลำสมัย และมีปัญหาในการบังคับใช้เพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมายในภาพรวมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑.๑.๒ สำนักงานศาลปกครอง เห็นควรเพิ่มเติมเรื่องการศึกษาและพัฒนาศาลอิเล็กทรอนิกส์ และรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศเพื่อรองรับการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในศาล (e-court)

๑.๑.๓ สำนักงานศาลยุติธรรม เห็นควรศึกษาปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ศึกษาประเด็นความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายที่ตราขึ้นก่อนร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. มีผลบังคับใช้ รวมถึงศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบถึงปัญหาและข้อจำกัดทางกฎหมายกลไกและวิธีการในการจัดการผูกขาดทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม

๑.๒ กรอบที่ ๒ การวิจัยประสิทธิภาพของขั้นตอนและการบังคับใช้กฎหมายโดยศึกษาด้านการนำกฎหมายมาใช้ในทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย มีความเห็นจากส่วนราชการ ดังนี้

๑.๒.๑ สำนักงานศาลปกครอง เห็นควรปรับหัวข้อการพัฒนาตัวชี้วัดเพื่อใช้เป็นแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพไปไว้ในกรอบที่ ๓ และศึกษาประเด็นประสิทธิภาพของการใช้กฎหมายของผู้พิพากษา/ตุลาการ รวมถึงศึกษามาตรการ/กลไก/ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้านบังคับคดีปกครองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับคดี

๑.๒.๒ สำนักงานศาลยุติธรรม เห็นควรนำการวิจัยทางสังคมแบบสหวิทยาการมาใช้วิเคราะห์ปัญหาทางด้านกฎหมาย

๑.๓ กรอบที่ ๓ การวิจัยพัฒนา ปรับปรุงโครงสร้าง ระบบงาน และบุคลากรขององค์กรในกระบวนการยุติธรรม มีความเห็นจากส่วนราชการ ดังนี้

๑.๓.๑ สำนักงานศาลปกครอง เห็นควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการยกระดับคุณภาพการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับประชาชน สภาพปัญหา/ความต้องการของประชาชนในการใช้บริการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม แนวทางและความเป็นไปได้ในการใช้ทรัพยากรร่วมกันของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม พัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานระบบการบังคับคดีแพ่งและพาณิชย์ คดีปกครอง รวมถึงพัฒนาบุคลากรด้านการบังคับคดีปกครอง และศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างของระบบสอนกฎหมายในสถาบันการศึกษา

๑.๓.๒ สำนักงานศาลยุติธรรม เห็นควรศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารงานบุคคล/งบประมาณของหน่วยงานตุลาการของศาล/องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ในประเด็นเกี่ยวกับความเป็นอิสระ

๑.๔ กรอบที่ ๔ การวิจัยนวัตกรรมและนิติวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรม และการคลี่คลายคดีที่มีความเห็นจากส่วนราชการ ดังนี้

๑.๔.๑ สำนักงานศาลปกครอง เห็นควรศึกษาการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรม

๑.๔.๒ สำนักงานศาลยุติธรรม เห็นควรศึกษาทบทวนเรื่องผลการพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์กับกระบวนการยุติธรรม

๑.๕ กรอบที่ ๕ การวิจัยพัฒนาและส่งเสริมมาตรการกระบวนการยุติธรรมทางเลือก และการมีส่วนร่วมในงานยุติธรรม มีความเห็นจากส่วนราชการ ดังนี้

๑.๕.๑ สำนักงานศาลปกครอง เห็นควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือกควบคู่ไปกับการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกัน มาตรฐานในการให้ความเป็นธรรมของแต่ละหน่วยงาน การพัฒนา/ปรับปรุง/แก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบเพื่อรองรับการบังคับคดีปกครอง มาตรการ/กลไกให้คู่กรณีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบังคับคดีปกครอง

๑.๕.๒ สำนักงานศาลยุติธรรม เห็นควรศึกษาแนวคิดระบบศาล Saiban - In ในการพิจารณาคดีของประเทศญี่ปุ่น

๑.๖ กรอบที่ ๖ การวิจัยสร้างมาตรฐานและเพิ่มประสิทธิภาพในด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมสู่การรองรับการเป็นสมาชิกสมาคมประชาชาติอาเซียน มีความเห็นจากส่วนราชการ ดังนี้

๑.๖.๑ สำนักงานศาลปกครอง เห็นควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาระบบศาลอิเล็กทรอนิกส์ของศาลยุติธรรมและศาลปกครอง ประเด็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม/ทรัพยากร สภาพปัญหา/หลักเกณฑ์/วิธีการกรณีศาลในกลุ่มประเทศอาเซียนร้องขอให้ศาลปกครองบังคับตามคำพิพากษา และสภาพปัญหา/หลักเกณฑ์/วิธีการกรณีศาลปกครองร้องขอให้ศาลในกลุ่มประเทศอาเซียนบังคับตามคำพิพากษา

๑.๖.๒ สำนักงานศาลยุติธรรม เห็นควรศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับคำวินิจฉัยและข้อมูลทางวิชาการให้สามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนในประชาคมอาเซียน

๒. กรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพทั้ง ๖ ด้าน ประกอบด้วยแนวทางการดำเนินงานหน่วยงานที่รับผิดชอบ และตัวชี้วัดการดำเนินงานทั้งระดับผลผลิตและระดับผลลัพธ์ รวมทั้งเห็นควรให้นำกรอบแนวทางดังกล่าวไปใช้เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ด้านการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนาระบบการยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้เสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ เห็นชอบกรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ ทั้ง ๖ ด้าน ตามมติ กพยช. และให้ กพยช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นและข้อสังเกตของสำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยคณะอนุกรรมการประสานและพัฒนาระบบงานยุติธรรมจะได้รับข้อสังเกตของทั้ง ๒ หน่วยงานไปพิจารณาต่อไป ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวมีข้อสังเกต ดังนี้

๒.๑ สำนักงาน ก.พ.ร. มีข้อสังเกตเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวชี้วัดการดำเนินงานทั้งระดับผลผลิตและผลลัพธ์ กล่าวคือ ควรปรับปรุงวิธีการรับแจ้งความเพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลครอบคลุมอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจริงเพื่อสะท้อนสถิติคดีอาชญากรรมพื้นฐานเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมทั้งหมด ต้นทางถึงปลายทาง เพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลสามารถสะท้อนสถิติการกระทำผิดซ้ำในกระบวนการยุติธรรมได้ และเนื่องจากตัวชี้วัดที่ ๓ และ ๔ ใช้วิธีการสำรวจ ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนและสังคมยอมรับผลสำรวจ จึงควรให้หน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นที่ยอมรับเป็นผู้ดำเนินการ

๒.๒ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีข้อสังเกตว่า ตัวชี้วัดที่ ๑ สถิติคดีอาชญากรรมพื้นฐานลดลงเทียบกับปีที่ผ่านมาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ นั้น ควรแก้ไขเป็น ตัวชี้วัดการลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนให้ประชาชนมีความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมต่ำกว่าร้อยละ ๔๐

ตามเกณฑ์มาตรฐานของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และไม่ควรรนำตัวชี้วัดสถิติการกระทำผิดซ้ำในกระบวนการยุติธรรม มาเป็นตัวชี้วัดของตำรวจ เพราะจะเป็นการบังคับไม่ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมผู้กระทำผิดที่มีลักษณะกระทำผิดซ้ำ อันจะเกิดความเสียหายต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในส่วนรวม

๓. แนวทางการเผยแพร่กฎหมายเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชน และหน่วยงานภาครัฐ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบแนวทางการเผยแพร่กฎหมายเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ โดยให้บรรจุกลไกยุติธรรมชุมชน ศูนย์ดำรงธรรม และคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เพิ่มเติมในแนวทางดังกล่าวด้วย รวมถึงเห็นชอบแผนปฏิบัติการเผยแพร่กฎหมายฯ และแบบตรวจสอบแนวทางการเผยแพร่กฎหมายฯ ตามมติคณะรัฐมนตรี และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้ (๑) ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่กฎหมายที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (๒) ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ฐานข้อมูลของกฎหมายทั้งหมด (๓) ให้โฆษกกระทรวงมีหน้าที่เผยแพร่กฎหมายที่กระทรวงรับผิดชอบเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ (๔) ให้สำนักงานกิจการยุติธรรมเป็นศูนย์กลางข้อมูลการเผยแพร่กฎหมาย โดยมีหน้าที่ดำเนินการเผยแพร่กฎหมาย กำกับ ดูแล และประสานงานกับหน่วยงาน สถาบันการศึกษา องค์กรภาคเอกชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการเผยแพร่กฎหมาย และให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ เห็นชอบแนวทางการเผยแพร่กฎหมายเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐตามที่ กพยช. เสนอ และให้หน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้เสนอให้มีหรือปรับปรุงกฎหมายจัดส่งแบบตรวจสอบการเผยแพร่กฎหมายเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ ให้สำนักงานกิจการยุติธรรมเมื่อกฎหมายนั้นๆ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

๔. การปรับปรุงคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ เพื่อให้การดำเนินงานมีความชัดเจน ทั้งนี้ ท่านประธานกรรมการได้ลงนามในคำสั่งดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๙

๕. ร่างพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ยังมีข้อกังวลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่จะส่งผลกระทบต่อผู้เสียหาย ผู้ต้องหา และสังคมโดยรวม และยังไม่มี การสร้างความรับรู้และความเข้าใจให้กับประชาชน สถานิติบัญญัติแห่งชาติ รวมทั้งยังมีความคลาดเคลื่อนในการสื่อสารกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งหากผลักดันร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อไป อาจจะทำให้เกิดประเด็นความขัดแย้งหรือข้อถกเถียงในสังคมได้ จึงเห็นควรชะลอการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไว้ก่อน และให้นำมาตรการดังกล่าวไปพิจารณาภายใต้กรอบการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทั้งระบบต่อไป และมอบหมายให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบให้ชะลอร่างพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. ตามที่ กพยช. เสนอ

๖. ดอกเบี้ยในกรณีการผิดนัดชำระหนี้ ที่ประชุมมีมติมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ หรือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาปรับปรุงและแก้ไขปัญหาดอกเบี้ยในกรณีผิดนัดชำระหนี้ และรายงาน กพยช. ต่อไป โดยฝ่ายเลขานุการฯ ได้มีการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ และจะนำประเด็นดังกล่าวเสนอต่อคณะอนุกรรมการพัฒนาและบังคับใช้กฎหมายพิจารณาก่อนนำเสนอ กพยช. ต่อไป

นอกจากนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รายงานความคืบหน้าดำเนินงานตามมติ กพยช. ครั้งก่อนหน้าการประชุมครั้งที่ผ่านมา ที่เป็นเรื่องต่อเนื่อง จำนวน ๔ เรื่อง ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ที่ประชุมได้มีมติให้สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรมพระธรรมนูญ สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ร่วมหารือเรื่องระบบการสอบสวนและการพิจารณาในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ และคดีค้ามนุษย์ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งระบบ ทั้งนี้ มอบหมายให้สำนักงานกิจการยุติธรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการ กพยช. เป็นหน่วยงานกลางในการประสานจัดประชุมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังกล่าว โดยฝ่ายเลขานุการได้ศึกษาวิเคราะห์กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและได้ดำเนินการจ้างที่ปรึกษาจากสำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในนามมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อศึกษา “การพัฒนากระบวนการสอบสวนในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบและคดีค้ามนุษย์ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกับระบบไต่สวนตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๙” ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ ทั้งนี้ จะได้นำผลการศึกษาวิจัยรายงานต่อ กพยช. ต่อไป

๒. แนวทางการเตรียมบุคลากรก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมและการพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบแนวทางดังกล่าวแล้ว โดยให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อสังเกตที่ประชุมไปพัฒนาแนวทางดังกล่าวให้เป็นรูปธรรมและนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๐ เห็นชอบแนวทางการเตรียมบุคลากรก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมและการพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ตามที่ กพยช. เสนอ โดยให้ กพยช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานศาลปกครอง สำนักงาน ปปง. และสำนักงาน ก.พ.ร. ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย และให้กระทรวงยุติธรรม กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินโครงการหรือจัดทำหลักสูตรการศึกษาเพื่อเผยแพร่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้แก่เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องต่อไป

๓. การเสนอแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เกี่ยวกับระยะเวลาการทำสัญญาเช่าอสังหาริมทรัพย์ ที่ประชุมมีมติไม่เห็นควรให้มีการแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติการเช่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการเช่าอสังหาริมทรัพย์เพื่ออยู่อาศัย รวมทั้งปรับปรุงหลักเกณฑ์วิธีการให้ง่ายต่อการเช่าอสังหาริมทรัพย์ และมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการคลังเร่งรัดดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการได้สอบถามไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว กล่าวคือ กระทรวงการคลัง โดยกรมธนารักษ์จะส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่แก้ไขเสร็จแล้ว ให้กรมที่ดินดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๔. การขอใช้ภาพใบหน้าจากฐานข้อมูลกรมการปกครองของหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม ที่ประชุมได้มีมติมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการศึกษามติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙ เรื่อง แนวทางการดำเนินการบูรณาการฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐ และหารือร่วมกับกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเด็นเรื่องความซ้ำซ้อน ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการได้สอบถามไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพบว่ายังมีหน่วยงานในเครือข่าย DXC จำนวน ๗ หน่วยงาน ที่มีความประสงค์ขอใช้ภาพใบหน้า ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กรมบังคับคดี และสำนักงานกิจการยุติธรรม โดยฝ่ายเลขานุการจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และรายงานให้ กพยช. ทราบในการประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม

รับทราบ

๓.๒ ความคืบหน้าการดำเนินงานของคณะกรรมการระหว่างเดือนพฤศจิกายน

๒๕๕๙ – ปัจจุบัน

ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าปัจจุบันคณะกรรมการภายใต้ กพยช. มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๐ คณะ ซึ่งคณะกรรมการชุดต่างๆ ได้จัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่อย่างต่อเนื่อง โดยในระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ ถึงปัจจุบัน ได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการ ทั้งสิ้น ๖ คณะ ดังนี้

๑. คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยในกระบวนการยุติธรรม มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เห็นชอบกรอบแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมงานวิจัยในกระบวนการยุติธรรม โดยแบ่งเป็น ๓ กรอบ ได้แก่ (๑) กระบวนการก่อนการวิจัย (pre research process) (๒) กระบวนการระหว่างการวิจัย (ongoing research process) (๓) กระบวนการหลังการวิจัย (post research process) ทั้งนี้ มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ พัฒนารายละเอียดการพัฒนางานในแต่ละกรอบเพื่อเสนอ กพยช. พิจารณาต่อไป

๒. คณะกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ ดังนี้

๒.๑ เห็นชอบแผนการบูรณาการโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กระบวนการยุติธรรม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ หากหน่วยงานใดมีโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติให้เสนอขึ้นเพื่อรวบรวมเข้ากับบูรณาการปี ๒๕๖๑ แผนงานปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมโดยด่วน และให้สำนักงานกิจการยุติธรรมเป็นผู้ประสานงานหลักของการบูรณาการโครงการงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยปรับกรอบปฏิทินปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ให้มีการดำเนินการภายในเดือนตุลาคม ทั้งนี้ โครงการที่เข้าเกณฑ์ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมให้เสนอต่อคณะที่กระทรวงดิจิทัลเป็นเจ้าภาพ สำหรับโครงการที่เข้าเกณฑ์ของกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้เสนอต่อคณะที่สำนักงานกิจการยุติธรรมเป็นเจ้าภาพ

๒.๒ เห็นชอบกรอบความร่วมมือในการจัดการเชื่อมโยงระบบ DXC กับ MOI Linkage Center และการจัดพิธีลงนาม MOU ในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๓ เห็นชอบการจัดตั้งศูนย์การบริหารอัตลักษณ์บุคคล โดยให้สำนักงานกิจการยุติธรรมร่วมกับสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ร่วมกันขับเคลื่อน โดยมีข้อสังเกตให้มีการจัดทำแผนระยะ ๕ ปี เพิ่มการเก็บรอยพิมพ์เป็นข้อมูลหลัก และขยายความพันธกิจให้ชัดเจน

๓. คณะกรรมการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานในการเตรียมความพร้อมและรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม มีมติในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ ดังนี้

๓.๑ รับทราบหลักเกณฑ์การจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมตามแผนการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม โดยรายละเอียดจะนำเสนอในวาระเพื่อทราบต่อไป

๓.๒ เห็นชอบแผนระดมเงินทุนและแผนการก่อสร้างปรับปรุงอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม โดยรายละเอียดจะนำเสนอในวาระเพื่อพิจารณาต่อไป

๔. คณะกรรมการงานยุติธรรมด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย ได้วางกรอบการดำเนินงานในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ โดยรายละเอียดจะได้รายงานโดยตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) และนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

๕. คณะกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ ได้มีมติในการประชุมแต่ละครั้ง ดังนี้

๕.๑ การประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เห็นชอบกรอบที่ ๓ ในประเด็นแนวทางในการปฏิรูปกิจการตำรวจ : การพัฒนาอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจ ประกอบด้วยภารกิจหลัก ภารกิจรอง ภารกิจสนับสนุน โดยภารกิจหลักตำรวจนั้นให้มีอำนาจหน้าที่หลักตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗

โดยเน้น...

โดยเน้นเรื่องการรักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ ดูแลควบคุมและกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ซึ่งปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน รักษาความมั่นคงของราชอาณาจักร

๕.๒ การประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ ได้พิจารณาต่อเนื่องในเรื่องแนวทางในการปฏิรูปกิจการตำรวจ : การพัฒนาอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจให้สอดคล้องกับหลักคิดในปัจจุบัน และได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการทบวงหลักการและแนวคิดในการปฏิรูปประเทศ ประกอบด้วย (๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒) ยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการตำรวจ ๒๐ ปี (๓) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (๔) การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ประเด็นการปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (๕) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. ๒๕๔๒ (๖) รัฐธรรมนูญ รวมถึงแนวทางการจัดการและการลำดับความสำคัญภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของตำรวจ

๕.๓ การประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ ได้พิจารณาแนวทางในการปฏิรูปกิจการตำรวจ ในประเด็นการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล โดยที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบแนวทางการปฏิรูปงานบุคคลในสาระสำคัญ ๕ เรื่อง ประกอบด้วย (๑) การกำหนดอัตรากำลังและตำแหน่ง (๒) การพัฒนาหลักเกณฑ์ในการสรรหา (๓) การศึกษาและการพัฒนาบุคลากร (๔) การแต่งตั้งโยกย้าย (๕) งานวินัย และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการศึกษากฎการการบริหารงานบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจของ ก.ต.ช. และ ก.ตร. โดยให้ศึกษาเปรียบเทียบกับกลไกที่ทำหน้าที่บริหารงานบุคคลและการบริหาร เชนนโยบายขององค์กรในข้าราชการประเภทอื่น อาทิ สภาทนายความ และคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม ก.ต. ก.บ.ศ. ก.พ. ก.ร. ก.อ. ก.ศป. เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาถึงการสร้างกลไกที่ดีและเหมาะสมแก่การบริหารงานบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อไป

๖. คณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติว่าด้วยงานคุมประพฤติและยุติธรรมชุมชน ได้พิจารณาแนวทางการดำเนินงานคุมประพฤติและยุติธรรมชุมชน ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ โดยรายละเอียดจะนำเสนอในวาระเพื่อพิจารณาต่อไป

มติที่ประชุม

รับทราบ

๓.๓ ความคืบหน้าการดำเนินงานตามข้อเสนอของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม จำนวน ๓ เรื่อง คือ การปฏิรูปทนายความอาสา ทนายความขอแรง และที่ปรึกษากฎหมายของเด็กและเยาวชน การปฏิรูปกิจการตำรวจ และการปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยใช้การประเมินเป็นตัวชี้วัด และได้รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานตามประเด็นการปฏิรูป ๓ เรื่องข้างต้น โดยเป็นเรื่องที่กระทรวงยุติธรรมเป็นผู้รับผิดชอบ ดังนี้

๑. การปฏิรูปทนายความอาสา ทนายความขอแรง และที่ปรึกษากฎหมายของเด็กและเยาวชน ได้มอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมและสภาทนายความเป็นเจ้าภาพหลักร่วมกัน โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมได้จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒ ครั้ง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมต่อข้อเสนอประเด็นปฏิรูปดังกล่าวใน ๓ กรอบหลัก ได้แก่ (๑) การปฏิรูประบบทนายความอาสา (๒) การปฏิรูปการประชาสัมพันธ์ (๓) การปฏิรูปด้านอื่นๆ โดยในรอบเรื่องการปฏิรูปทนายความอาสา โดยที่ประชุมได้พิจารณาและเห็นชอบแนวทางการปฏิรูปทนายความอาสาในประเด็นต่างๆ เพื่อพัฒนาการให้ความช่วยเหลือประชาชนในชั้นสอบสวนและชั้นการพิจารณาคดีมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้ (๑) การปฏิรูปการเข้าสู่ระบบและค่านิยม โดยเห็นควรกำหนดคุณสมบัติขั้นต่ำของทนายความอาสาโดยต้องเป็นทนายความไม่น้อยกว่า ๒ ปี

/ไม่เคย...

ไม่เคยต้องคำสั่งให้ลงโทษถึงที่สุดตาม พ.ร.บ. หนายความฯ และได้รับการฝึกอบรมตามที่สภานายความกำหนด ทั้งนี้ หน่วยงานอาจกำหนดคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้หนายความอาสามีความเชี่ยวชาญสอดคล้องกับภารกิจได้ โดยกรอบดังกล่าวเป็นเสมือนความต้องการเบื้องต้นขั้นต่ำเพื่อให้การดำเนินงานบริการหนายความในทุกช่วงชั้นเป็นไปตามความคาดหวังของประชาชน และหน่วยงานอื่นๆ สามารถใช้ประโยชน์จากทะเบียนหนายความอาสาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (๒) การปฏิรูปหลักสูตรการฝึกอบรม โดยให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมที่เป็นมาตรฐานกลาง โดยมอบหมายให้สภานายความทบทวนหลักสูตรเนื้อหาการฝึกอบรม แผนการดำเนินงาน และค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการจัดฝึกอบรม ผ่านกลไกกระทรวงยุติธรรมในการสนับสนุนงบประมาณต่อไป (๓) การปฏิรูปค่าตอบแทนและสิ่งจูงใจพิเศษ โดยสภานายความมีข้อสังเกตให้ปรับปรุงอัตราขั้นสูงของค่าวิชาชีพในส่วนของหนายความอาสาที่ทำหน้าที่ในการว่าความให้เทียบเท่าอัตราค่าตอบแทนนายที่ศาลตั้งให้แก่จำเลยตามมาตรา ๑๗๓ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (๔) การปฏิรูปการประเมินคุณภาพ โดยสภานายความรับที่จะศึกษาและพัฒนาให้เป็นรูปธรรมและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ต่อไป

๒. การปฏิรูปกิจการตำรวจ ได้กำหนดกรอบการปฏิรูปกิจการตำรวจ ๕ เรื่อง ได้แก่

(๑) การพัฒนาระบบการสอบสวน (๒) การพัฒนาระบบงานนิติวิทยาศาสตร์ (๓) การพัฒนาอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจ (๔) การพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล (๕) การพัฒนาระบบค่าตอบแทน โดยคณะอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจได้พิจารณาไปแล้ว ๔ เรื่องและมีความเห็นว่าเรื่องการพัฒนาอำนาจหน้าที่และภารกิจของตำรวจ การบริหารงานบุคคล และการพัฒนาระบบค่าตอบแทนนั้นมีความสัมพันธ์กัน โดยการดำเนินงานได้ยึดโยงกับคณะทำงานภายใต้กรอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหลัก สำหรับรายละเอียดได้มีการรายงานในวาระเพื่อทราบที่ ๓.๒ เรียบร้อยแล้ว

๓. การปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยใช้การประเมินเป็นตัวชี้วัด สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้มีข้อสังเกตว่าในประเทศไทยนั้นได้มีการจัดทำตัวชี้วัดระดับหน่วยงาน แต่ไม่มีตัวชี้วัดในเชิงประสิทธิภาพในภาพรวม จึงเสนอให้ปฏิรูปการจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา แล้วจึงถ่ายทอดไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดีกว่าการที่แต่ละหน่วยงานคิดตัวชี้วัดขึ้นมาแล้วไม่สามารถสะท้อนประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมได้ โดยในปัจจุบันได้มีการศึกษาในเรื่องดังกล่าวแล้ว เช่น ตัวชี้วัดหลักนิติธรรม (Rule of Law Index) ตามโครงการส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก (World Justice Project: WJP) ตัวชี้วัดหลักนิติธรรมสหประชาชาติ (UN Rule of Law indicator) ตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ผลการศึกษาด้านตัวชี้วัดของกระทรวงยุติธรรม และสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย ในกรณี สำนักงานกิจการยุติธรรมในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โดยใช้กลไก กพยช. ตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมาเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตัวชี้วัดและการนำตัวชี้วัดไปแก้ปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมไทย โดยมีโครงการพัฒนากระบวนการยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (NSWJ) และเครือข่ายสถิติของสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นตัวกลางในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อใช้กับตัวชี้วัด

มติที่ประชุม

รับทราบ โดยให้ฝ่ายเลขานุการประสานหน่วยงานต่างๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม แล้วรายงานต่อที่ประชุมทราบเป็นระยะ

๓.๔ การติดตามการดำเนินการจัดทำกฎหมายและการดำเนินการโดยวิธีการอื่น เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

ฝ่ายเลขานุการได้รายงานต่อที่ประชุมว่า ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) มีบัญชาให้จัดการประชุมหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงเพื่อหารือเรื่องการดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๙ ณ ทำเนียบรัฐบาล ซึ่งที่ประชุมมีมติมอบหมายให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง พิจารณาจัดทำกฎหมายและการดำเนินการโดยวิธีการอื่นนอกเหนือจากการจัดทำกฎหมาย ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามตารางที่จัดแบ่งตามภารกิจของหน่วยงาน พร้อมทั้งมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมทำหน้าที่จัดทำแบบรายงานความคืบหน้าในการจัดทำกฎหมาย และการดำเนินการโดยวิธีการอื่นนอกเหนือจากการจัดทำกฎหมาย และประชุมติดตามความคืบหน้าร่วมกับผู้ประสานงานกลางจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้ให้ความเห็นชอบแบบรายงานเพื่อเสนอกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและการรายงานความคืบหน้าแล้ว เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ พร้อมทั้งขอให้กระทรวงยุติธรรมรายงานความคืบหน้าเป็นระยะ

สำนักงานกิจการยุติธรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการติดตามความคืบหน้าการดำเนินการของส่วนราชการในภาพรวมของประเทศ ได้ดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินงาน ดังนี้

๑. จัดการประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมด้านกฎหมายให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีผู้แทนจากส่วนราชการในระดับกระทรวงเข้าร่วมการประชุมจำนวนทั้งสิ้น ๓๑ หน่วยงาน โดยที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบรายละเอียดอันเนื่องมาจากการจัดทำกฎหมายและการดำเนินการโดยวิธีการอื่นนอกเหนือจากการจัดทำกฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และให้ส่วนราชการรายงานความคืบหน้าให้ฝ่ายเลขานุการทราบภายในวันที่ ๓๐ ของทุกเดือน โดยเริ่มรายงานผลครั้งแรกในวันที่ ๓๐ ของเดือนแรกที่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ พร้อมทั้งมอบหมายให้แต่ละส่วนราชการแต่งตั้งผู้ลงนามแบบรายงานความคืบหน้าและผู้ประสานงานกลาง อย่างไรก็ตามในระหว่างกระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ส่วนราชการบางส่วนได้เริ่มพิจารณาทบทวนภารกิจที่เกี่ยวข้องกับกรอบการดำเนินการ และได้จัดส่งไปยังสำนักงานกิจการยุติธรรมแล้ว อาทิ กระทรวงยุติธรรม สถาบันพระปกเกล้า เป็นต้น

๒. จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติในการจัดทำกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและการติดตามการดำเนินการ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้กับส่วนราชการในการจัดทำกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งได้จัดทำระบบการรายงานผลผ่านทางเว็บไซต์สำนักงานกิจการยุติธรรม ตามที่ได้รับมอบหมายจากที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงฯ โดยก่อนที่จะดำเนินการผ่านระบบได้นั้น ผู้แทนจากส่วนราชการในฐานะผู้ใช้งาน (User) จะต้องเข้ารับการฝึกอบรมการใช้งานระบบเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น สำนักงานกิจการยุติธรรมจึงจำเป็นต้องอาศัยระยะเวลาในการพัฒนาระบบเพื่อให้เกิดเสถียรภาพ มีความสมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งหากสำนักงานกิจการยุติธรรมได้ดำเนินการพัฒนาเว็บไซต์เป็นอันสมบูรณ์แล้ว จะได้ประสานงานหน่วยงานเพื่อฝึกอบรมการใช้งานโดยเร็ว

ประเด็นอภิปราย

ประธานกรรมการ ได้ให้ข้อสังเกตว่าควรส่งแบบรายงานความคืบหน้าในการจัดทำกฎหมายและการดำเนินการโดยวิธีการอื่นนอกเหนือจากการจัดทำกฎหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการสำรวจกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่อเตรียมความพร้อมการดำเนินงานก่อนการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ และเพื่อให้เป็นไปตามกรอบเวลา

นอกจากนี้ ประธานกรรมการได้สอบถามที่ประชุมถึงความคืบหน้าในการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน และได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบความคืบหน้าในการเสนอ ร่าง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ฉบับที่ พ.ศ. และร่าง พ.ร.บ.หลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส ฉบับที่ พ.ศ. ขณะนี้อยู่ระหว่างการเสนอที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามขั้นตอนการเสนอกฎหมาย

๑. ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบเกี่ยวกับการปฏิรูปงานสอบสวนเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่มุ่งอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ โดยปรับรูปแบบการรับแจ้งความของพนักงานสอบสวน ให้ประชาชนสามารถแจ้งความได้ที่พนักงานสอบสวนทุกคนในสถานีตำรวจในวันและเวลาราชการ โดยไม่ต้องรอรับบริการจากพนักงานสอบสวนที่เข้าเวรเท่านั้น โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะได้ประชาสัมพันธ์อย่างจริงจังให้ประชาชนรับทราบต่อไป

๒. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบความคืบหน้าการดำเนินงานกรณีสินบนโรลส์-รอยซ์ที่ทางกระทรวงยุติธรรมของสหรัฐ และหน่วยงานทางด้านปราบปรามการคอร์รัปชันของอังกฤษ ได้ออกมาแถลงว่า บริษัท โรลส์-รอยซ์ ได้จ่ายเงินสินบนให้กับเจ้าหน้าที่ของประเทศไทย ซึ่งก็คือบริษัทการบินไทย และบริษัท ปตท. ซึ่งอยู่ในขั้นตอนของการแสวงหาข้อเท็จจริงและการรวบรวมพยานหลักฐาน ทั้งที่เป็นข้อเท็จจริงในประเทศ และในต่างประเทศ ทั้งนี้ ผลเป็นประการใดจะได้แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

๓. เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีข้อสังเกตในเรื่องการติดตามการดำเนินการจัดทำกฎหมายและการดำเนินการโดยวิธีการอื่นเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่ฝ่ายเลขานุการเสนอว่านอกจากจะเป็นการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วนั้น ควรจะมีระบบในการแจ้งเตือนให้ทราบแนวโน้มในการดำเนินงานของหน่วยงานที่คาดว่าจะไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ตามกรอบระยะเวลา เพื่อจะได้ร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาให้สามารถดำเนินการได้ทันตามกรอบระยะเวลาต่อไป

๔. ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบความคืบหน้าของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ ได้แก่ ร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ร่าง พ.ร.บ. ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. และ ร่าง พ.ร.บ. จัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ส่วนกฎหมายที่ประกาศใช้แล้ว คือ พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่ต้องรู้ให้กับประชาชน ควบคู่ไปกับการออกกฎหมายลูก และการเตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้ พ.ร.บ. ดังกล่าวให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่

๕. นายกษัตริย์ยศ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่าขณะนี้สภาทนายความได้จัดอบรมสัมมนาทั่วประเทศเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายใหม่ รวมถึงการให้ทนายความอาสาได้ช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในจังหวัดต่างๆ ด้วย

๖. คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ให้ความเห็นในประเด็นของการให้สถาบันการศึกษากำหนดหลักสูตรให้มีการเรียนการสอนในเรื่องกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งจากการประชุมคณบดีแต่ละคณะในมหาวิทยาลัยนั้นได้มีข้อเสนอให้สำนักงานกิจการยุติธรรม แจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีหนังสือไปถึงสถาบันการศึกษาเพื่อให้ดำเนินการก็จะสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานไปได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ ยังได้รายงานให้ที่ประชุมทราบเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต โดยมุ่งเน้นการเรียนการสอนในเชิงทฤษฎีควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถ คิด วิเคราะห์ และวิจัย ให้มีความสอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑

๓๗. คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ได้ชี้แจงให้ที่ประชุมทราบว่า มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญมีความพร้อมที่จะเป็นกลไกในการดำเนินการ ทั้งในเรื่องการประชาสัมพันธ์กฎหมายใหม่ ให้ประชาชนได้รับรู้ รวมถึงในเรื่องของการปรับหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับ นโยบายการปฏิรูปการศึกษา

๓๘. ศาสตราจารย์ อุดม รัฐอมฤต ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย มีความเห็นว่า ปัญหาทางกฎหมายที่สำคัญประการหนึ่งคือปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้ นอกจากจะต้องพัฒนาคุณภาพของผู้บังคับใช้กฎหมายแล้วควรเน้นการสร้างหรือบ่มเพาะให้ประชาชนมีความเข้าใจ และเกิดความศรัทธาในกฎหมายด้วย เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยอาศัยความร่วมมือจากภาคส่วนอื่นๆ เช่น ประชาสังคม กลไกของรัฐในด้านการปกครอง เป็นต้น นอกจากนี้ในประเด็นเรื่องการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน ตามมาตรา ๗๗ วรรค ๒ ของรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการสร้างการมีส่วนร่วมและจัดรับฟังความคิดเห็นไม่ว่าจะเป็นการรับฟังความคิดเห็นผ่านเวทีสัมมนาต่างๆ หรือรับฟังความคิดเห็นทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรค ๒ มีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ประธานกรรมการได้ชี้แจงในเรื่องดังกล่าวเพิ่มเติมว่าขณะนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาอยู่ระหว่างการร่างระเบียบเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นเพื่อเป็นระเบียบกลางให้สามารถใช้ได้ครอบคลุมทั้ง ๒๐ กระทรวง

๓๙. ศาสตราจารย์ ดร. กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารงานยุติธรรม ระหว่างประเทศ ได้มีความเห็นในเรื่องวัฒนธรรมในการเคารพกฎหมาย โดยในเวทีระหว่างประเทศได้ผลักดันเรื่องหลักนิติธรรมเป็นเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมจึงควรให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมในการเคารพกฎหมาย การสร้างความเชื่อถือ ความไว้วางใจในระบบงานยุติธรรม และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อให้การปฏิรูปกฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น

มติที่ประชุม

๑. รับทราบ

๒. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ต้องจัดทำกฎหมายและต้องดำเนินการโดยวิธีการอื่น นอกเหนือจากการจัดทำกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญดำเนินการในเรื่องดังกล่าวได้เสียโดยไม่ต้องรอการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้าและเพื่อให้เป็นไปตามกรอบเวลา โดยให้รายงานความคืบหน้าการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวมายังสำนักงานกิจการยุติธรรมโดยเร็ว

๓.๕ ความคืบหน้าในการดำเนินการงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ แผนงานการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม

ฝ่ายเลขานุการได้รายงานต่อที่ประชุมว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้จัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ โดยให้มีแผนงานบูรณาการเรื่องสำคัญที่สอดคล้องกับร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ และนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยแผนงานการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม มีนายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการฯ และมีสำนักงานกิจการยุติธรรมเป็นเจ้าภาพหลัก โดยให้เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นปีแรก ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ แผนงานบูรณาการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๑๙ โครงการ ๑๕ หน่วยงาน งบประมาณทั้งสิ้น ๗๘๔,๘๕๕,๖๐๐ บาท (เจ็ดร้อยแปดสิบล้านแปดแสนห้าหมื่นห้าพันหกร้อยบาทถ้วน) คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๔ ของวงเงินที่ขอรับการสรรทั้งหมด ทั้งนี้พระราชบัญญัติงบประมาณฯ ได้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๙ ประกอบด้วย ๓ เป้าหมาย ดังนี้

/เป้าหมายที่ ๑...

เป้าหมายที่ ๑ พัฒนา ปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวก เป็นธรรมให้กับประชาชน วงเงินงบประมาณ ๓๓,๗๙๑,๑๐๐ บาท (สามสิบล้านเจ็ดแสนเก้าหมื่นหนึ่งพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน)

เป้าหมายที่ ๒ ส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือกเพื่อให้ประชาชน เข้าถึงความยุติธรรมในรูปแบบที่หลากหลาย วงเงินงบประมาณ ๑๓๕,๙๕๙,๓๐๐ บาท (หนึ่งร้อยสามสิบล้านเก้าแสนห้าหมื่นเก้าพันสามร้อยบาทถ้วน)

เป้าหมายที่ ๓ พัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการและการให้ความช่วยเหลือ ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการของหน่วยงานยุติธรรมได้สะดวกและทั่วถึง วงเงินงบประมาณ ๖๑๕,๑๐๕,๒๐๐ บาท (หกร้อยสิบห้าล้านหนึ่งแสนห้าพันสองร้อยบาทถ้วน)

โดยมีหน่วยงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าสิบล้านบาท) มีจำนวน ๕ หน่วยงาน ได้แก่ (๑) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (๒) กรมคุมประพฤติ (๓) สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม (๔) กรมบังคับคดี (๕) กรมราชทัณฑ์ นอกจากนี้ฝ่ายเลขานุการยังได้รายงานผลการติดตามการดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนบูรณาการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นรายไตรมาส พบว่า มีการเบิกจ่ายงบประมาณทั้งสิ้น ๔๕,๒๒๘,๑๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๔๑ ของแผนไตรมาสที่ ๑ ทั้งนี้ สำนักงบประมาณได้ประสานกับสำนักงานกิจการยุติธรรมในเรื่องการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามแผน และจะใช้กลไก กพยช. ในการขับเคลื่อนการเบิกจ่ายงบประมาณอีกทางหนึ่ง

สำหรับการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีโครงการที่ผ่านการพิจารณาเบื้องต้น (Pre-Ceiling) จำนวน ๒๕ โครงการ จาก ๑๕ หน่วยงาน ในวงเงินทั้งสิ้น ๑,๗๔๔,๐๕๔,๒๐๐ บาท (หนึ่งพันเจ็ดร้อยสี่สิบล้านห้าหมื่นสี่พันสองร้อยบาทถ้วน) ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๖๐ โดยในปี ๒๕๖๑ การจัดสรรงบประมาณจะเน้นการจัดสรรงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ และงบประมาณในระดับพื้นที่เพิ่มมากขึ้น

มติที่ประชุม

รับทราบ

๓.๖ หลักเกณฑ์ในการจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

ฝ่ายเลขานุการได้รายงานต่อที่ประชุมว่าคณะอนุกรรมการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานในการเตรียมความพร้อมและรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการประสานสำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมเพื่อพิจารณาความจำเป็น ความคุ้มค่าของภาครัฐและภาคเอกชน ภาระงบประมาณที่เกิดขึ้น ความพร้อมของหน่วยงาน เนื่องจากเมื่อมีการจัดตั้งศาลตามแผนการจัดตั้งศาลจังหวัดและศาลแขวงก็มีความจำเป็นที่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดตั้งขึ้นด้วย สำนักงานกิจการยุติธรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ได้ร่วมกับ ดร.เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์การจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมตามแผนการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ โดยผลการศึกษาดังกล่าวได้สรุปเกณฑ์ในการจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมออกเป็น ๔ องค์ประกอบ ดังนี้

๑. ความจำเป็นในการจัดตั้งอาคารหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ประกอบด้วย

๑.๑ จำนวนประชากรในเขตอาณาศาลใหม่

๑.๒ จำนวนปริมาณคดีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓ ปีย้อนหลัง

๑.๓ ผลต่างระยะทางในการเดินทางจากอำเภอต่าง ๆ ในเขตอานาจศาล
ใหม่ไปยังศาลเดิม และไปยังศาลใหม่

๑.๔ ผลต่างระยะเวลาในการเดินทางจากอำเภอต่าง ๆ ในเขตอานาจศาล
ใหม่ไปยังศาลเดิม และไปยังศาลใหม่

๒. ภาระงบประมาณที่เกิดขึ้น

๒.๑ งบประมาณในการก่อสร้างอาคาร

๒.๒ งบประมาณที่เกิดขึ้นในแต่ละปี ได้แก่ งบลงทุน/งบครุภัณฑ์
งบบุคลากร งบบริหารจัดการ/งบดำเนินงาน

๓. ความคุ้มค่าของภาครัฐและภาคประชาชน

๓.๑ ผลประโยชน์จากการประหยัดค่าเดินทางของประชาชน

๓.๒ ผลประโยชน์จากการประหยัดเวลาในการเดินทางของประชาชน

๓.๓ ผลประโยชน์ที่สังคมได้รับ (Social Return on Investment)

๓.๔ ความคุ้มค่าในการจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (จุดคุ้มทุน
ในการจัดตั้ง)

๔. ความพร้อมของหน่วยงาน โดยพิจารณาจากความพร้อมของพื้นที่ในการก่อสร้าง

๕. ความเห็นชอบของหน่วยงาน คุณสมบัติทั้งหมดและผลการวิเคราะห์ความคุ้มค่า
ของพื้นที่เป้าหมายควรผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง
จากนั้น ฝ่ายเลขานุการได้เสนอผลการศึกษาดังกล่าวต่อคณะอนุกรรมการกำหนด
ยุทธศาสตร์และแผนงานในการเตรียมความพร้อมและรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม
ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ มีมติรับทราบหลักการดังกล่าว และรับฟังผลการศึกษาซึ่งในเบื้องต้นได้ศึกษาโดย
พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมตามแผนการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีใน
ศาลยุติธรรมเป็นหลัก และศึกษาเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งหน่วยงานในต่างประเทศ เช่น
สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และสาธารณรัฐเซอร์เบีย โดยที่ประชุมคณะอนุกรรมการมีความเห็นว่าตัวเลขใน
การประมาณการนั้นเป็นเพียงตัวเลขในการประมาณการขั้นต่ำที่เกิดขึ้น และผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมได้ให้
ข้อสังเกตว่าการเก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่ายังไม่เพียงพอ ควรนำปัจจัยอื่นๆ นอกจากปัจจัยในเรื่อง
ระยะทางและระยะเวลาวิเคราะห์ความคุ้มค่าการจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากลักษณะ
งานของกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับประชาชน ซึ่งอาจจะประเมินเป็น
ตัวเลขไม่ได้ เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับภาคเอกชนที่มุ่งเน้นกำไร จึงควรพัฒนาหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้มีความ
เหมาะสมเพื่อตอบโจทย์ได้มากยิ่งขึ้น โดยภาพรวมอนุกรรมการเห็นว่าการศึกษาดังกล่าวเป็นเกณฑ์เบื้องต้นที่
สามารถนำมาเสนอ กพยช. เพื่อทราบในหลักการโดยอาจจะมีการมอบหมายให้สำนักงบประมาณ และ
หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมนำผลการศึกษาดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณหรือ
ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมฯ ได้มีประเด็นอภิปราย ดังนี้

๑. ฝ่ายเลขานุการ ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมเพิ่มเติมว่าคำจำกัดความของหน่วยงานใน
กระบวนการยุติธรรมตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด หน่วยงานของกระทรวงยุติธรรม
และมุ่งเน้นการจัดตั้งหน่วยงานตามแผนการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรมเป็นหลัก ไม่รวมถึง
ศาลทหาร ศาลปกครอง สภานายความ แต่อย่างไรก็ตามถ้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวตกผลึกแล้วก็สามารถนำไป
ปรับใช้ในการจัดตั้งหน่วยงานต่างๆได้ในอนาคต

๒. **ดร.เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว** ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมในเรื่องการประเมินความคุ้มค่าของภาครัฐในต่างประเทศนั้นถูกระบุให้เป็นหนึ่งในเงื่อนไขการขอรับการจัดสรรงบประมาณ เนื่องจากการดำเนินงานในเรื่องต่างๆ จำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณจึงต้องหาวิธีการวัดความคุ้มค่า ซึ่งด้านกระบวนการยุติธรรมในต่างประเทศการลดการกระทำผิดซ้ำ ๑ คน สามารถวัดผลประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับเป็นตัวเงินได้ ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารได้ ซึ่งประเทศไทยถือว่าเป็นก้าวแรกที่ดีในทางวิชาการในการเริ่มดำเนินการประเมินความคุ้มค่า

นอกจากนี้ ดร.เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมเพิ่มเติมในประเด็นเรื่องการคำนวณจุดคุ้มทุนในการจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม โดยในการวัดผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐนั้นจะวัดจาก Output Outcome และ Impact ซึ่งการวัด Output อย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอเนื่องจากหน่วยงานภาครัฐตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินการทางสังคม จึงต้องหาวิธีที่จะวัด Outcome และ Impact ที่เกิดขึ้นกับสังคม แต่อย่างไรก็ตามผลที่ได้รับในบางกรณียังไม่สามารถวัดเป็นตัวเลขได้ชัดเจน เช่น ความสงบสุขไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่สามารถวัดผลประโยชน์ทางสังคมโดยอ้อมจากการประหยัดค่าใช้จ่ายในการป้องกันอาชญากรรม วัดจากความเสียหายจากคดีอาชญากรรมที่ลดลง เป็นต้น

๓. **ประธานกรรมการ** ได้มอบหมายฝ่ายเลขานุการ ศึกษาเทียบเคียงหลักเกณฑ์การจัดตั้งกิ่งอำเภอและอำเภอของกระทรวงมหาดไทยประกอบการพัฒนาหลักเกณฑ์การจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และอาจให้มีการสอบถามความเห็นทางทนายความในประเด็นเรื่องความสะดวกในการเดินทางและความซ้ำซ้อนของพื้นที่ที่จะจัดตั้งหน่วยงาน ซึ่งเมื่อพัฒนาหลักเกณฑ์ดังกล่าวเสร็จสิ้นเป็นที่ยอมรับแล้วกระทรวงยุติธรรมจะต้องใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวประกอบการพิจารณาจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมในชั้นการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

๔. **นายกิตติพงษ์ กิตยารักษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารงานยุติธรรมระหว่างประเทศ** มีความเห็นว่าโครงการนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมาหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมยังขาดการบูรณาการกันในลักษณะนี้ และในการจัดตั้งหน่วยงานก็ต้องใช้งบประมาณที่สูงขึ้น จึงเป็นประโยชน์ทั้งในเรื่องการส่งตัวผู้ต้องหา การส่งตัวจำเลย หรือผู้ที่ถูกควบคุมในเรือนจำ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องของสิทธิและเสรีภาพด้วย ทั้งนี้ การศึกษาเรื่องความคุ้มค่าในรูปของตัวเงินนั้นยังไม่ครอบคลุมเพียงพอเนื่องจากยังมีความคุ้มค่าในประเด็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพที่ดีขึ้นด้วย โดยการดำเนินการดังกล่าวถ้าสามารถใช้ กพยช. เป็นกลไกในการบูรณาการด้วยก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

มติที่ประชุม ๑.รับทราบ และเห็นชอบในหลักการเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

๒.มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการทำการศึกษาเพิ่มเติมตามข้อสังเกตของสำนักงานศาลยุติธรรมและหลักเกณฑ์การจัดตั้งกิ่งอำเภอและอำเภอของกระทรวงมหาดไทย และให้นำเสนอ กพยช. พิจารณาต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ **แผนระดมเงินทุนและแผนการก่อสร้างปรับปรุงอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม**

ฝ่ายเลขานุการรายงานให้ที่ประชุมฯ ทราบว่า ในเรื่องดังกล่าว กพยช. ได้มีมติการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๙ ก.พ. ๒๕๕๙ เห็นชอบแนวทางการก่อสร้างอาคารบูรณาการของ

หน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมตามข้อเสนอของคณะอนุกรรมการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานในการเตรียมความพร้อมและรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม และมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมประสานบริษัท ธนารักษ์ พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด ในการจัดทำรายละเอียดแผนระดมทุนและแผนการก่อสร้างปรับปรุงอาคารบูรณาการ โดยได้เรียนเชิญนายธวัชชัย ไทยเขียว รองปลัดกระทรวงยุติธรรม ซึ่งแจ้งรายละเอียดการดำเนินงานต่อที่ประชุม และขออนุญาตให้ผู้แทนจากบริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด เข้าร่วมประชุมเพื่อตอบข้อซักถาม ดังนี้ (๑) นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการและเลขาธิการ (๒) นายสุรกิจ เมืองแก้ว ผู้จัดการอาวุโสฝ่ายพัฒนาธุรกิจ (๓) ดร.รพีสุภา หวังเจริญรุ่ง ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

นายธวัชชัย ไทยเขียว รองปลัดกระทรวงยุติธรรม ได้รายงานต่อที่ประชุมว่าการก่อสร้างอาคารบูรณาการมีความจำเป็นเนื่องจากปัจจุบันทุกหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมต้องเช่าพื้นที่จำนวน ๙๙ หน่วยงาน โดยใน ๑ ปีต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อเป็นค่าเช่า จำนวนประมาณ ๕๐ ล้านบาท และอยู่ในพื้นที่ของศาลยุติธรรม จำนวน ๑๑ แห่ง โดยศาลยุติธรรมก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้พื้นที่ดังกล่าวเนื่องจากมีภาระงานที่เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีพื้นที่อื่นๆ เช่น ศาลาประชาคม ที่ว่าการอำเภอ หน่วยงานอื่นๆ เป็นต้น และรวมไปถึงไม่มีบ้านพักสำหรับข้าราชการทำให้ต้องใช้งบประมาณเป็นค่าเช่าบ้านพักปีละประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท เพื่อเป็นการแก้ปัญหาทั้งระบบ คณะอนุกรรมการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานในการเตรียมความพร้อมและรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม จึงได้มอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมศึกษารายละเอียดแผนระดมเงินทุนและแผนการก่อสร้างปรับปรุงอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม โดยร่วมกับบริษัท ธนารักษ์ พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง และกรมธนารักษ์ โดยผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

๑. การกำหนดพื้นที่ตั้งโครงการและการดำเนินการจัดหาพื้นที่ ได้มีข้อสรุปเกี่ยวกับกลุ่มที่ดินเป้าหมายที่จะก่อสร้างโครงการอาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ซึ่งจัดแบ่งกลุ่มตามความพร้อมที่จะส่งมอบให้ผู้รับเหมาดำเนินการเข้าพื้นที่ก่อสร้าง โดยแบ่งเป็น ๕ กลุ่ม รวมจำนวน ๙๙ แปลง ๖๘ จังหวัด แต่จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏที่ดินบางแห่งไม่สามารถก่อสร้างอาคารสำนักงานไปพร้อมๆ กับอาคารบ้านพักได้ ในส่วนอาคารบ้านพักจึงต้องทำการก่อสร้างในที่ดินแปลงอื่นจึงทำให้ที่ดินเป้าหมายมีจำนวนเพิ่มขึ้น รวมจำนวน ๑๐๖ แปลง ซึ่งรูปแบบในการก่อสร้างเป็นไปตามมาตรฐานอาคารประเภทที่ทำการของราชการ พ.ศ. ๒๕๒๑ และมีความสอดคล้องกับบัญชีมาตรฐานสิ่งก่อสร้าง ปี ๒๕๔๙ รวมถึงรองรับตามแผนการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ เช่น ศาลฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ศาลชุมแพจังหวัดขอนแก่น ศาลพระประแดงจังหวัดสมุทรปราการ เป็นต้น รวมถึงการคำนวณอัตราค่าจ้างตามที่คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบ โดยการก่อสร้างจะแบ่งเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

๑.๑ งานก่อสร้างระยะ ๑ ใช้ระยะเวลาขออนุญาตการใช้ที่ดิน ๑๒ เดือน เพื่อส่งมอบให้ผู้รับเหมาดำเนินการก่อสร้าง ประกอบด้วยที่ดิน กลุ่มที่ ๑-๓ รวม ๕๔ แปลง (๔๘ จังหวัด) ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ ที่ว่างของกรมธนารักษ์ หมายถึง พื้นที่ที่กรมธนารักษ์แจ้งว่ามีพื้นที่ราชพัสดุของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมว่าง มีความพร้อมในการก่อสร้าง จำนวน ๒๕ แปลง (๒๓ จังหวัด)

กลุ่มที่ ๒ ที่ว่างในความครอบครองหรือใช้ประโยชน์โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม อยู่ระหว่างประสานขออนุญาตการใช้ที่ดิน จำนวน ๒๐ แปลง (๒๐ จังหวัด)

กลุ่มที่ ๓ ที่ว่างในพื้นที่ของศูนย์ราชการ อยู่ระหว่างการประสานขออนุญาตการใช้ที่ดินจากศูนย์ราชการ จำนวน ๙ แปลง (๙ จังหวัด)

๑.๒ งานก่อสร้างระยะ ๒ ใช้ระยะเวลาขออนุญาตการใช้ที่ดิน ๒๔ เดือน เพื่อส่งมอบให้ผู้รับเหมาดำเนินการก่อสร้าง ประกอบด้วยที่ดิน กลุ่ม ๔-๕ รวม ๕๒ แปลง (๔๑ จังหวัด) ดังนี้

กลุ่มที่ ๔ ที่ว่างอยู่ระหว่างประสานขออนุญาตการใช้ที่ดินของหน่วยงานอื่นๆ และเรือนจำตามมติคณะรัฐมนตรี อยู่ระหว่างประสานขออนุญาตการใช้ที่ดิน จำนวน ๑๒ แปลง (๑๐ จังหวัด)

กลุ่มที่ ๕ แปลงที่ดินเป้าหมาย อยู่ระหว่างประสานขออนุญาตการใช้ที่ดิน จำนวน ๔๐ แปลง (๓๔ จังหวัด)

๒. วงเงินลงทุนและรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างแต่ละกลุ่มการประมาณการค่าใช้จ่ายก่อสร้างโครงการฯ รวมทั้งสิ้นประมาณ ๘,๐๒๘,๒๔๖,๓๑๓.๑๗ บาท พื้นที่ก่อสร้างรวม ๓๑๗,๔๒๙ ตารางเมตร

๓. แผนการก่อสร้างโครงการฯ

๓.๑ งานก่อสร้างระยะ ๑ แต่ละอาคารใช้ระยะเวลาก่อสร้าง ๒ ปี เริ่มก่อสร้าง ไตรมาส ๓ ปี ๒๕๖๐ ก่อสร้างเสร็จภายในปี ๒๕๖๒ ส่งมอบพื้นที่ให้กระทรวงยุติธรรมใช้งานตั้งแต่มกราคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

๓.๒ งานก่อสร้างระยะ ๒ แต่ละอาคารใช้ระยะเวลาก่อสร้าง ๒ ปี เริ่มก่อสร้าง ไตรมาส ๓ ปี ๒๕๖๑ ก่อสร้างเสร็จภายในปี ๒๕๖๓ ส่งมอบพื้นที่ให้กระทรวงยุติธรรมใช้งานตั้งแต่มกราคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการและเลขานุการ บริษัท ธนารักษ์ พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่าบริษัท ธนารักษ์ พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด ดำเนินการในรูปแบบรัฐวิสาหกิจ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง และได้ชี้แจงเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางดำเนินการระดมทุนโดยวิธีแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์เพื่อก่อสร้างอาคารบูรณาการ ซึ่งเป็นรูปแบบเดียวกับการก่อสร้างอาคารศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ แจ้งวัฒนะ โดยดำเนินการภายใต้ พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดนิติบุคคล เฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๐ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งทางบริษัท ธนารักษ์ พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด มีหน้าที่เข้าไปสนับสนุนในเรื่องของการจัดหาเงินทุนที่จะใช้ในการดำเนินโครงการดังกล่าว เพื่อให้บรรลุตามนโยบายที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดไว้ ซึ่งการระดมทุนโดยวิธีดังกล่าวนี้ทางบริษัท ธนารักษ์ พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด จะเป็นผู้จัดหาเงินทุนมาดำเนินโครงการโดยการหาผู้ให้ทุนโดยเรียกว่าผู้ถือหุ้นกู้ และกระทรวงยุติธรรมเปรียบเสมือนเป็นผู้เช่าที่จะต้องจ่ายค่าเช่าตามสัญญาเป็นระยะเวลา ๒๐ ปี ซึ่งเป็นกระแสเงินรับในอนาคตมาจ่ายให้กับผู้ถือหุ้นกู้ โดยเมื่อพ้นระยะเวลา ๒๐ ปี อาคารบูรณาการดังกล่าวจะตกเป็นรัฐโดยที่กระทรวงยุติธรรมไม่ต้องมีภาระค่าเช่าอีกต่อไป โดยในช่วงระหว่าง ๒๐ ปีนั้น บริษัท ธนารักษ์ พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด จะเป็นผู้ถือครองทรัพย์สินซึ่งการระดมทุนโดยวิธีดังกล่าวสามารถตอบโจทย์สิ่งที่รัฐต้องการคือความรวดเร็วในการก่อสร้างอาคารบูรณาการทั้งหมด จำนวน ๑๐๖ แห่งภายใต้งบประมาณที่จำกัด และทำให้กระทรวงยุติธรรมมีพื้นที่ในการดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว และประหยัดงบประมาณที่ใช้ในการเช่าพื้นที่จากภาคเอกชน

นอกจากนี้ นายสุเมธ ดำรงชัยธรรมฯ ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมเพิ่มเติม เรื่องการกำหนดกรอบเวลาที่เหมาะสมในการส่งมอบพื้นที่ทั้ง ๕ กลุ่ม รวมจำนวน ๑๐๖ แปลง ซึ่งถ้ามีพื้นที่ที่ไม่สามารถส่งมอบได้ตามกรอบระยะเวลาพื้นที่นั้นจะถูกตัดออกจากแผนการดำเนินงาน ทำให้งบประมาณที่ใช้ในการก่อสร้างอาคารบูรณาการลดลงตามไปด้วย ซึ่งงบประมาณที่ใช้ก็จะส่งผลต่อวิธีการระดมทุน กล่าวคือ ถ้ามีหลายพื้นที่ไม่สามารถส่งมอบได้ทันตามกรอบระยะเวลา ส่งผลให้งบประมาณลดลงจากที่ประมาณการไว้ ๘,๐๐๐ กว่าล้านบาท เป็น ๒,๐๐๐ กว่าล้านบาท ก็จะไม่เหมาะสมที่จะใช้การระดมทุนโดยวิธีแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์

/ดังนั้น แนวทาง...

ดังนั้น แนวทางที่เหมาะสมที่สุดคือการก่อสร้างพร้อมกัน ถ้าไม่สามารถจะทำพร้อมกันได้ก็จะต้องกำหนดกรอบระยะเวลาในการส่งมอบพื้นที่เพื่อให้การดำเนินโครงการเกิดประโยชน์สูงสุด

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมฯ ได้มีประเด็นอภิปราย ดังนี้

๑. **ประธานกรรมการ** มีข้อสังเกตว่า ในเรื่องดังกล่าวสืบเนื่องจาก กพยช. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ มอบหมายให้ไปศึกษารายละเอียดแผนระดมทุนและแผนการก่อสร้างปรับปรุงอาคารบูรณาการ ทั้งนี้ได้มอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมเป็นเจ้าของเรื่องหลัก ซึ่งแนวคิดในการก่อสร้างอาคารบูรณาการนั้นน่าจะสามารถช่วยประหยัดงบประมาณได้มากขึ้น และเกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

๒. **ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ** ได้มีข้อสังเกตว่าเนื่องจากงบลงทุนที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการดังกล่าวเป็นภาระงบประมาณที่ค่อนข้างยาวนาน กระทรวงยุติธรรมจึงอาจกำหนดแนวทางการดำเนินงานออกเป็นระยะ (Phasing) ตามความพร้อมของพื้นที่และความพร้อมในด้านต่างๆ ทั้งนี้ การแบ่งการดำเนินงานออกเป็นระยะอาจจะใช้เวลาก่อสร้างมากกว่า ๓ ปี แต่ข้อดีคือจะสามารถควบคุมการดำเนินโครงการได้ โดยอาจจะเสนอแนวทางดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาเพื่อให้กระทรวงยุติธรรมได้มีความมั่นใจว่าจะได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

๓. **ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ** ได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับผลการศึกษาว่าถ้าจะดำเนินการก่อสร้างอาคารบูรณาการสำหรับหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมอย่างเป็นระบบและเกิดขึ้นได้จริงในระยะเวลาเร็วที่สุดนั้น จุดสำคัญจะต้องชี้ให้เห็นว่าโครงการดังกล่าวมีความสำคัญ ความจำเป็นเร่งด่วนอย่างไร ความหมาย/ความเป็นมาของแนวคิดเรื่องอาคารบูรณาการเป็นอย่างไร เพื่อจะได้สามารถแบ่งระยะในการดำเนินการ (Phasing) ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งถ้าจะพัฒนาข้อเสนอในผลการศึกษาเป็นข้อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการก็สามารถทำได้ใน ๒ รูปแบบ กล่าวคือ (๑) เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาในหลักการระดมทุนโดยวิธีแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ โดยควรกำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจนว่า บริษัท ธนารักษ์ พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด เป็นผู้ดำเนินการ และถ้าจะให้เห็นชอบในรายละเอียดการดำเนินงานก็จะต้องระบุรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น (๒) เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาในหลักการของภาพรวมทั้งโครงการแล้วจึงนำเสนอรายละเอียดแต่ละขั้นตอนต่อไป ทั้งนี้สามารถทำได้ทั้ง ๒ รูปแบบขึ้นอยู่กับความพร้อมของข้อมูลในการดำเนินโครงการ

มติที่ประชุม

๑. เห็นชอบหลักการในการก่อสร้างปรับปรุงอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม

๒. ให้กระทรวงยุติธรรมเป็นเจ้าภาพดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ปรับปรุงแผนระดมเงินและแผนการก่อสร้างปรับปรุงอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรมตามข้อสังเกตของสำนักงานงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒.๒ นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีตามขั้นตอนต่อไป

๔.๒ การจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด

ฝ่ายเลขานุการได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า การจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัดนั้นจะเป็นกลไกขับเคลื่อนการบูรณาการการแก้ไขฟื้นฟู ติดตามดูแล ช่วยเหลือ และสงเคราะห์ผู้กระทำผิดในชุมชน เป็นเรื่องสืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙ โดยให้กระทรวงยุติธรรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการใน ๓ มาตรการ ดังนี้

๑. มาตรการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด
๒. มาตรการการดูแลช่วยเหลือการสร้างงานสร้างอาชีพ ตั้งแต่การคุมความประพฤติ การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดและผู้บำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตลอดจนภายหลังปล่อย
๓. มาตรการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด โดยการนำภาคประชาชนหรืออาสาสมัครทั้งหมดในทุกส่วนราชการ เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ แก้ปัญหาในเบื้องต้นทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมแก่ผู้กระทำผิด

เนื่องจากในปัจจุบันการดำเนินงานด้านกระบวนการยุติธรรมนั้นยังไม่มีกลไกการดำเนินงานในระดับจังหวัด รวมถึงการนำแนวคิดเรื่องการบูรณาการการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเพื่อให้มีงานทำ และไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำอีก ตามที่ได้มีการกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ที่เน้นการป้องกันอาชญากรรมมากกว่าปราบปราม และจะเป็นกระบวนการยุติธรรมยุคใหม่ที่เน้นสหวิทยาการ ในการพัฒนาผู้กระทำผิด จึงได้นำแนวคิดของยุติธรรมชุมชนร่วมกับภารกิจกรมคุมประพฤติเพื่อเป็นกลไกการบูรณาการซึ่งจะสอดคล้องกับมิติการทำงานในระดับพื้นที่ (Area Base) ตามนโยบายของท่านนายกรัฐมนตรี พร้อมทั้งจะมีการบูรณาการงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์อย่างเป็นรูปธรรมตามทิศทางใหม่ในการจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลเฉพาะเรื่องกระบวนการยุติธรรม ซึ่งในกลุ่มมงบประมาณที่รัฐบาลมีอยู่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ก็จะมีงบประมาณเกี่ยวกับเรื่องกระบวนการยุติธรรม เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีกลไกระดับจังหวัดเพื่อทำให้งบประมาณเชิงยุทธศาสตร์มีความชัดเจนขึ้น จึงได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด (กพยจ.) โดยมีกลไกการดำเนินงานระดับต่างๆ ดังนี้

๑. ระดับจังหวัด โดยให้คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้ง “คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด” ซึ่งจะมีองค์ประกอบ ดังนี้ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดและอัยการจังหวัดเป็นที่ปรึกษา ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน หัวหน้าหน่วยงานในระดับจังหวัดที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนอาสาสมัครในจังหวัดเป็นกรรมการ และมียุติธรรมจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

๒. ระดับตำบล ให้ใช้กลไกของกระทรวงยุติธรรมโดย “คณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน” ที่มีการดำเนินงานอยู่แล้ว และเพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติว่าด้วยงานคุมประพฤติและยุติธรรมชุมชน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมฯ ได้มีประเด็นอภิปราย ดังนี้

๑. ประธานกรรมการ เห็นควรให้เพิ่มคณบดีคณะนิติศาสตร์หรือหัวหน้าภาควิชานิติศาสตร์ที่มีการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาในจังหวัด โดยเลือกกันเองจำนวน ๑ คน เป็นกรรมการ โดยให้คณะกรรมการฯ ชุดนี้มีหน้าที่เสมือนเป็นที่ปรึกษาผู้ว่าราชการจังหวัดเกี่ยวกับงานด้านกระบวนการยุติธรรม และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการแจ้งมติ กพยช.ให้คณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบ รวมถึงแจ้งไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทยเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ได้ชี้แจงว่าถ้าจะให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นคนแต่งตั้ง ควรจะมีฐานอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการด้วย เนื่องจากมีข้าราชการระดับภาคที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานที่ผู้ว่าไม่มีอำนาจในการแต่งตั้ง ทั้งนี้สามารถใช้ได้ทั้งมติ ครม. และมติ กพยช.ในการเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ และเห็นควรให้เพิ่มท้องถิ่นจังหวัดเป็นกรรมการด้วยเนื่องจากมีความเชื่อมโยงกับงานยุติธรรมชุมชน

๓. เลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรม ได้ชี้แจงในประเด็นองค์ประกอบของ คณะกรรมการฯ ในระดับจังหวัดที่กำหนดให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดเป็นที่ปรึกษาว่า ธรรมเนียมปฏิบัติ ในการแต่งตั้งผู้พิพากษาเป็นกรรมการทุกชุด จะต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม

๔. ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ได้มีข้อสังเกตในเรื่องของอำนาจหน้าที่ของ กพยช. ในการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ชุดดังกล่าวว่าจะสามารถแต่งตั้งได้หรือไม่ เนื่องจากในมาตรา ๑๓ ของ พ.ร.บ. พัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ นั้น ระบุว่าคณะกรรมการสามารถแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

๕. ฝ่ายเลขานุการ ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมเพิ่มเติมว่าการจัดตั้งคณะกรรมการฯ นั้นเป็น แนวคิดของคณะอนุกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติว่าด้วยงานคุ้มครองสิทธิและยุติธรรมชุมชน ที่ต้องการกลไกการดำเนินงานในเชิงพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙ ซึ่งคณะกรรมการฯ ชุดนี้ ฝ่ายเลขานุการเสนอให้คณะรัฐมนตรีมีมติเพื่อให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดเป็นผู้แต่งตั้ง จึงมีใช้คณะกรรมการที่ กพยช. เป็นผู้แต่งตั้งแต่อย่างใด

มติที่ประชุม

๑. เห็นชอบให้มีคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด (กพยจ.) ที่แต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อเป็นกลไกการอำนวยความสะดวกยุติธรรมและการประสานความร่วมมือในระดับ จังหวัด และให้คณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนที่กระทรวงยุติธรรมดำเนินการอยู่แล้ว เป็นกลไกระดับตำบล

๒. ให้เพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการ ดังนี้

๒.๑ ท้องถิ่นจังหวัด เป็นกรรมการ

๒.๒ คณบดีคณะนิติศาสตร์หรือหัวหน้าภาควิชานิติศาสตร์ที่มีการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาในจังหวัด โดยเลือกกันเองจำนวน ๑ คน เป็นกรรมการ

๓. ให้ฝ่ายเลขานุการปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัดโดยให้ประสานสำนักงานศาลยุติธรรมเรื่องการแต่งตั้งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดเป็นที่ปรึกษา ซึ่งจะต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมก่อน แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบ เพื่อเป็นมติให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการต่อไป

๔.๓ ร่างรายงานประจำปี พ.ศ.๒๕๕๙ คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งต่อที่ประชุมว่าด้วยพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๑๐ (๘) และ ๑๖ (๖) ได้กำหนดให้สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ โดยให้คณะกรรมการกำกับดูแลการจัดทำรายงานประจำปีเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ในการนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำร่างเนื้อหาารายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของ กพยช. เสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ รายละเอียดเนื้อหาประกอบด้วย ๕ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ โดยเป็นการรวบรวมเนื้อหาเกี่ยวกับโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

ส่วนที่ ๒ คณะอนุกรรมการภายใต้ กพยช. โดยเป็นการรวบรวมเนื้อหาเกี่ยวกับโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการภายใต้ กพยช. จำนวน ๑๒ คณะ

ส่วนที่ ๓ ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการ โดยฝ่ายเลขานุการได้กล่าวขอบคุณประธานกรรมการและคณะกรรมการทุกท่านและประธานอนุกรรมการทุกชุดที่มีส่วนสำคัญในการผลักดันการดำเนินงานด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระหว่างปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ สามารถผลักดันการดำเนินงานที่สำคัญในหลายด้าน ดังนี้

๑. ด้านกฎหมาย

๑.๑ ร่าง พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. ... (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การอุทธรณ์และฎีกา)

๑.๒ ร่าง พรบ.มาตรการแทนการฟ้องในคดีอาญา พ.ศ.

๑.๓ ข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับโทษประหารชีวิตและหลักสิทธิมนุษยชน

๑.๔ แนวทางการแก้ไขกฎหมายชายฝากเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร

๑.๕ การดำเนินโครงการนำเครื่องประเมินผลกระทบทางกฎหมายมาใช้ในประเทศไทย (RIA)

๑.๖ ร่าง พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. และร่าง พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. ...

๑.๗ การแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เกี่ยวกับระยะเวลาการทำสัญญาเช่าอสังหาริมทรัพย์

๑.๘ ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

๑.๙ แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทย

๒. ด้านกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม

๓. ด้านบุคลากร ได้แก่ แนวทางการดำเนินงานการพัฒนากระบวนการและกลไกคัดเลือกบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมและการพัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณธรรม และจิตสำนึกที่ดีในการให้บริการของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม

๔. ด้านวิจัย ได้แก่ กรอบการวิจัยประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ ด้านการพัฒนากระบวนการยุติธรรม

๕. ด้านตัวชี้วัดและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ส่วนที่ ๔ งบประมาณ

ส่วนที่ ๕ ภาคผนวก

มติที่ประชุม

๑. รับทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติในปีงบประมาณ ๒๕๕๙

๒. เห็นชอบร่างเนื้อหารายงานประจำปี พ.ศ.๒๕๕๙ คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

๓. ให้ฝ่ายเลขานุการนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีตามขั้นตอนต่อไป

๔.๔ การแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

ฝ่ายเลขานุการได้รายงานต่อที่ประชุมว่า คณะกรรมการประสานงาน รวม ๓ ฝ่าย (คณะรัฐมนตรี สถานิติบัญญัติแห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และเห็นชอบข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คือ การปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยใช้การประเมินเป็นตัวชี้วัด ในกรณีนี้ คณะกรรมการฯ มอบหมายกระทรวงยุติธรรมดำเนินการ และกระทรวงยุติธรรมได้มอบหมายให้สำนักงานกิจการยุติธรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการ กพยช. เป็นผู้ดำเนินการ โดยมีแนวทางการปฏิรูป มีดังนี้

๑. ให้ใช้กลไกพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ผ่านคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ โดยให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการด้านการปฏิรูปการประเมินประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเป็นกลไกขับเคลื่อน

๒. ให้มีการปฏิรูปกระบวนการจัดเก็บและบริหารจัดการสถิติผ่านระบบศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม เปลี่ยนระบบงานเอกสารไปสู่ระบบ e-office ที่เชื่อมโยงกันจากชั้นสอบสวนการพิจารณาสั่งคดี การพิจารณาคดี จนถึงระบบการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการดำเนินการตามข้อสั่งการของคณะกรรมการประสานงาน รวม ๓ ฝ่าย จึงเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเพื่อพิจารณาจัดทำชุดตัวชี้วัดและดำเนินการให้เป็นรูปธรรมตามข้อเสนอแนะเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ชุดดังกล่าว ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานอนุกรรมการ และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ ได้แก่ นายวิพล กิติทัตนาสารชัย อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด นายทวีชัย เจริญเศรษฐศิลป์ ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิจัย สถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์ ผู้อำนวยการสถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานอนุกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบ จำนวน ๒ คน และมีผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรมเป็นฝ่ายเลขานุการ โดยกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. กำหนดตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่เหมาะสมกับกรอบตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมไทย

๒. กำหนดแนวทางในการจัดเก็บ รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามตัวชี้วัด

๓. เสนอแนะโครงการ/กิจกรรมเพื่อสนับสนุนการใช้ประโยชน์ตัวชี้วัด

๔. แต่งตั้งคณะทำงานหรือมอบหมายบุคคลหรือหน่วยงาน ให้เป็นผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการฯ เห็นสมควร

๕. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

มอบหมาย

/ประเด็นอภิปราย...

ประเด็นอภิปราย

นายกิตติพงษ์ กิตยารักษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารงานยุติธรรมระหว่างประเทศ มีความเห็นว่าการกำหนดตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเป็นโครงการเป็นประโยชน์มาก ทำให้เกิดกระบวนการพัฒนาตัวชี้วัดที่สามารถวัดได้จริงและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน รวมถึงผู้ปฏิบัติงานด้วย โดยในเรื่องดังกล่าวนั้นสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทยได้ร่วมกับสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศึกษา วิจัย และวิเคราะห์ตัวชี้วัดที่ใช้ในต่างประเทศและสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานรวมถึงประชาชนกลุ่มตัวอย่างประมาณ ๓,๐๐๐ คน โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวร่วมด้วย คือ ศาสตราจารย์สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล จึงเห็นควรเสนอชื่อ ศาสตราจารย์สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล เป็นอนุกรรมการ เพื่อจะได้นำงานวิจัยดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ในการจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาต่อไป

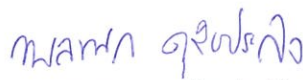
มติที่ประชุม เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยเพิ่ม ศาสตราจารย์สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล เป็นอนุกรรมการ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ
การนัดหมายการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐

ประธานกรรมการได้กำหนดให้มีการประชุม กพยช. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ ในเดือนเมษายน โดยให้ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานวัน เวลา และสถานที่ในการประชุม แล้วแจ้งกรรมการเพื่อทราบอีกครั้ง

มติที่ประชุม รับทราบ

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

(นางสาวกมลชนก ดุริยประกิจ)
นักวิชาการยุติธรรมปฏิบัติการ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายสายชล ยิ่งรอด)
ผู้อำนวยการกองงานคณะกรรมการพัฒนาการ
บริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายวัลลภ นาคบัว)
ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม